

Klasa: UP/I 430-01/13-05/001
Urbroj: 580-09-1/31-2013-006
Zagreb, 13. lipnja 2013.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja na temelju članka 7. Zakona o državnim potporama (Narodne novine, broj 140/2005 i 49/2011), te članka 46. stavka 5. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/2009), u upravnom postupku povrata ili naknadnog odobrenja državne potpore vezano uz dodijeljena financijska sredstva Građanskom nogometnom klubu Dinamo, sa sjedištem u Zagrebu, od strane Grada Zagreba i drugih pravnih osoba u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske, ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave te Grada Zagreba, pokrenutom po službenoj dužnosti, povodom inicijative devet fizičkih osoba iz Splita, u svojstvu dioničara Hrvatskog nogometnog kluba HNK Hajduk š.d.d., sa sjedištem u Splitu, temeljem odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: mr. sc. Olgica Spevec, predsjednica Vijeća, Mladen Cerovac, mag.iur. zamjenik predsjednice Vijeća, te članovi Vijeća Vesna Patrlj, dipl.iur., Milivoj Maršić, dipl.oec. i dr.sc. Mirna Pavletić Župić, sa 141. sjednice, održane 13. lipnja 2013. donosi sljedeće:

RJEŠENJE

Postupak se obustavlja jer više ne postoje pravne pretpostavke za daljnje vođenje postupka.

Obrazloženje

1. Zaprimanje inicijative (predstavke) za pokretanje postupka

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je 13. studenoga 2012. godine podnesak devet fizičkih osoba iz Splita, u svojstvu dioničara Hrvatskog nogometnog kluba HNK Hajduk š.d.d. (dalje: HNK Hajduk), kojim je zatražena, u bitnome, ocjena Agencije o tome predstavljaju li financijska sredstva dodijeljena Građanskom nogometnom klubu Dinamo Zagreb (dalje: GNK Dinamo), u razdoblju od 2006. do 2012. godine, od strane Grada Zagreba, Zagrebačkog holdinga d.o.o. i Turističke zajednice Grada Zagreba (dalje: TZGZ), državnu potporu, jesu li ona prije dodjele odobrena od strane Agencije te ako nisu predstavljaju li nezakonitu državnu potporu iz članka 14. stavka 1. Zakona o državnim potporama (Narodne novine, broj 140/2005 i 49/2011; dalje: ZDP).

Članak 14. stavak 1. ZDP-a propisuje da su državne potpore dodijeljene bez odobrenja Agencije nezakonite te u tom slučaju Agencija nalaže povrat iznosa iskorištene državne potpore, uvećan za iznos osnovne referentne stope, koja se određuje i objavljuje na temelju pravila o državnim potporama, uvećane za 100 (sto) baznih bodova počevši od dana početka korištenja državne potpore. Iznimno, sukladno članku 14. stavku 2. ZDP-a Agencija može, u posebno opravdanom slučaju, donijeti naknadno odobrenje državne potpore, ako utvrdi da je

predmetna državna potpora sukladna propisima o državnim potporama. Naknadno odobrenje Agencija može donijeti uz navođenje posebnih uvjeta i rokova za provedbu državne potpore.

U pravitku navedene predstavke dostavljena je i preslika sljedeće dokumentacije: Zaključak o davanju na privremeno upravljanje športskom građevinom nogometni stadion „Maksimir“ od 17. lipnja 2011. (Službeni Glasnik Grada Zagreba, broj: 12/2011), Zaključak o davanju u zakup športske građevine-Gradski stadion «Maksimir» od 14. rujna 2011. (Službeni Glasnik Grada Zagreba, broj 15/2011), četiri novinska članka, tekst u kojem je navedeno što sve građani Grada Zagreba plaćaju GNK Dinamu, analiza poslovanja GNK Dinama, pojedinačni Programi javnih potreba u športu Zagreba od 2006. do 2012. godine i pojedinačni Planovi sredstava za sufinanciranje programa športa u Gradu Zagrebu od 2006. do 2012. godine.

Agencija je 26. studenoga 2012. zaprimila od devet dioničara HNK Hajduk dodatnu dokumentaciju: State aid: Vice President Almunia and UEFA President Platini confirm Finacial Fair-Play rules in professional football are in line with EU state aid policy (izvor: www.uefa.com), Joint statement by Vice President Joaquin Almunia and President Michel Platini (izvor: http://ec.europa.eu/competition/index_en.html), priopćenje GNK Dinama o prijavi dioničara HNK Hajduk š.d.d. (izvor: www.gnkdinamo.hr), Izjava gradonačelnika Grada Zagreba o uplatama GNK Dinamu (izvor: www.tportal.hr) i Prijedlog programa javnih potreba u sportu Grada Zagreba za 2013. godinu.

Spomenuti podnesak 9 fizičkih osoba iz Splita od 13. studenoga 2012. i njegovu dopunu od 26. studenoga 2012., Agencija smatra inicijativom (predstavkom) za pokretanje postupka Agencije po službenoj dužnosti, radi zaštite javnog interesa, u smislu članka 42. stavaka 1. i 2. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/2009; dalje: ZUP). Stoga je Agencija, sukladno odredbama članka 6. stavka 1. točke b), c) i d) ZDP-a, u predmetu klase: 430-01/12-07/065, dopisima u razdoblju od 27. studenoga 2012. do 21. siječnja 2013. godine zatražila očitovanja i potrebnu dokumentaciju od Grada Zagreba, Zagrebačkog holdinga d.o.o., TZGZ, Croatia osiguranja d.d. i Hrvatske elektroprivrede d.d. (dalje: HEP d.d.).

Zatražena očitovanja i dokumentaciju Agencija je zaprimila od Grada Zagreba 28. prosinca 2012., od Zagrebačkog holdinga d.o.o. 28. prosinca 2012., od TZGZ 4. siječnja 2013., od Croatia osiguranja d.o.o. 10. siječnja 2013. te od HEP-a d.o.o. 15. veljače 2013. godine.

Nakon uvida u dostavljena očitovanja i dokumentaciju Agencija je 28. veljače 2013. pokrenula upravni postupak povrata ili naknadnog odobrenja državnih potpora, pod klasom: UP/I 430-01/13-05/001, radi utvrđenja predstavljaju li dodijeljena novčana sredstva GNK Dinamu od strane Grada Zagreba i ostalih prethodno navedenih pravnih osoba državnu potporu koja je dodijeljena bez odobrenja Agencije, odnosno mogu li se u potvrdnom slučaju naknadno odobriti ili je potrebno naložiti povrat primjenom članka 14. ZDP-a.

U postupku je Agencija zaprimila i očitovanje Zagrebačkog holdinga d.o.o. od 10. svibnja 2013. i Croatia osiguranja d.o.o. od 8. svibnja 2013. godine.

2. Primijenjeni propisi

Agencija je u postupku primijenila ZDP, ZUP i Uredbu o državnim potporama (Narodne novine, broj 50/2006; dalje: Uredba).

Sukladno članku 4. stavku 4. ZDP-a, Vlada Republike Hrvatske propisuje sadržaj, postupak i bitne elemente za ocjenu sukladnosti ovome Zakonu državnih potpora iz stavka 3. tog članka odnosno državnih potpora koje se uz uvjet prethodnog odobrenja Agencije te ako ne utječu na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske, mogu smatrati sukladnim

ovom Zakonu. Polazeći od navedenog članka ZDP-a, Vlada Republike Hrvatske je donijela Uredbu kojom je sukladno članku 3. utvrđeno kako Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra financija, donosi odluke o objavljivanju u Narodnim novinama popisa pravila i pravila koja će se primjenjivati pri ocjeni sukladnosti državnih potpora iz članka 4. stavka 3. ZDP-a, koja se temelje na pravilima koja proizlaze iz članka 70. SSP-a. Na taj način donesene su 32 odluke o objavi pravila o državnim potporama za pojedina područja, djelatnosti ili namjene. Između ostalih, donesene su: Odluka o objavljivanju pravila o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje (Narodne novine, broj 20/2007), Odluka o objavljivanju pravila o potporama za zaštitu okoliša (Narodne novine, 98/2007) itd.

S obzirom na činjenicu da sukladno članku 3. Uredbe nisu donesena posebna pravila o državnim potporama u djelatnosti sporta, Agencija je u ovom postupku primjenjivala odredbe ZDP-a koje se odnose na primjenu kriterija iz pravne stečevine EU, sukladno članku 6. ZDP-a.

Naime, člankom 6. stavkom 4. ZDP-a i člankom 2. Uredbe uređeno je da pri obavljanju poslova iz djelokruga Agencije u odnosu na državne potpore, Agencija primjenjuje na odgovarajući način kriterije koji proizlaze iz pravilne primjene pravila o državnim potporama koja proizlaze iz članka 70. Sporazuma o stabilizaciju i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 14/2001, 14/2002, 1/2005, 7/2005 i 9/2005; dalje: SSP). Stoga je Agencija, prilikom vođenja ovog postupka, izvršila uvid u propise i praksu Europske unije (dalje: EU) i njezinih institucija. Kriteriji iz pravne stečevine EU služe Agenciji kao pomoćno sredstvo za tumačenje hrvatskih propisa o državnim potporama, a osobito u slučaju postojanja pravnih praznina ili dvojbi pri tumačenju tih propisa. Ustavnost i zakonitost spomenutog načina rada Agencije i nadležnih sudova potvrđeni su i odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj U-III-1410/2007 (Narodne novine, broj: 25/2008).

Stoga je Agencija izvršila uvid u primarni izvor prava EU: Ugovor o funkcioniranju EU (dalje: UFEU ili Lisabonski ugovor) koji je stupio na snagu 1. prosinca 2009., odnosno u članak 165. UFEU, u kojem se, između ostalog, naglašava kako će Unija davati svoj doprinos promicanju pitanja vezanih uz sport, vodeći računa o specifičnostima sporta, njegovoj strukturi koja se temelji na dobrovoljnosti i njegovoj društvenoj i obrazovnoj funkciji, te kako će aktivnosti EU biti usmjerene na razvoj europskog sporta, promovirajući pravednost i otvorenost tržišnog natjecanja i suradnju tijela zaduženih za sport, štiteći fizički i moralni integritet sportaša, posebno najmlađih.

Pravna stečevina EU iz područja državnih potpora ne uređuje niti jednim provedbenim propisom (uredbom) uvjete odnosno pravila za dodjelu državnih potpora sportu, neovisno o tome je li riječ o amaterskom ili profesionalnom sportu. Također, do danas nema niti značajnije prakse Europske komisije koja je nadležna za ocjenu državnih potpora u državama članicama EU. Štoviše, Agencija nije uspjela pronaći niti jednu odluku Komisije, kojom se nalaže povrat potpora koje su dodijeljene protivno propisima o državnim potporama profesionalnim nogometnim klubovima. Stoga je Agencija izvršila uvid u do danas dostupne odluke Europske komisije i to u odluku Europske komisije od 25. travnja 2001., N 118/2000 (SL JOCE C/333/2001), Javne subvencije sportskim profesionalnim klubovima, Francuska, kojom je utvrđeno kako dodjela subvencija za treniranje podmlatka i organiziranje omladinskih škola od strane profesionalnih sportskih klubova ne predstavlja državnu potporu, te odluku Komisije od 9. studenoga 2011., SA 31722 (SL JOCE/C/364/2011), Potpore mađarskom sportskom sektoru putem sheme poreznih olakšica, kojom je utvrđeno kako se ulaganje u mađarske sportske objekte u pet sportskih grana može smatrati sukladnim *acquis*, Odluka Europske komisije N 555/2004, Nizozemska.

Izvršen je i uvid u odluku Europskog suda Leipzig/Halle (C- 288/11 P) od 19. prosinca 2012. godine (SL C 46, 16. veljače 2013) kojom su potvrđene odluke Komisije i Općeg suda o tome

kako gradnja infrastrukture javnim sredstvima, ako se ona nakon izgradnje koristi u komercijalne svrhe, predstavlja gospodarsku aktivnost pa njezino financiranje javnim sredstvima stoga treba nadzirati s aspekta propisa o državnim potporama.

Iako nije riječ o propisima o državnim potporama, Agencija je izvršila uvid u sljedeće dokumente Europske komisije iz kojih je vidljiva politika Europske komisije vezano uz ocjenu državnih potpora u sportu:

Bijela knjiga Europske komisije o sportu objavljena na Internet stranicama Europske komisije (izvor: http://ec.europa.eu/sport/white-paper/swd-the-economic-dimension-of-sport_en.htm) i Priopćenje za medije Europske komisije od 6. ožujka 2013., broj IP/13/191, u svezi otvaranja ispitnih postupaka radi financiranja nizozemskih profesionalnih nogometnih klubova iz javnih izvora (izvor: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-192_en.htm).

Agencija je također izvršila uvid u odredbe Zakona o sportu (Narodne novine, broj: 71/2006, 150/2008, 124/2010, 124/2011 i 86/2012) kao posebnog propisa koji uređuje sustav sporta i sportskih djelatnosti, stručnih poslova u sportu, sportskih natjecanja, financiranje sporta, nadzora i ostalih pitanja od značaja za sport.

3. Utvrđivanje činjenica

3.1. Financiranje sporta u Republici Hrvatskoj

Za provedbu ovoga postupka osobito je značajno bilo utvrditi na koji se način u Republici Hrvatskoj uređuje financiranje sporta javnim sredstvima.

Iz odredbi Zakona o sportu proizlazi da su sportske djelatnosti od interesa za Republiku Hrvatsku, a sport se, između ostalog, potiče izgradnjom i održavanjem sportskih građevina, gospodarskim mjerama i financiranjem sporta iz sredstava države, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba. Odredbe, koje se odnose na financiranje sporta, sadržane u člancima 74., 75. i 76. Zakona o sportu, propisuju da Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb utvrđuju javne potrebe u sportu, a za njihovo ostvarivanje osiguravaju se financijska sredstva iz njihovih proračuna u skladu s tim Zakonom.

Sukladno članku 19. stavku 3. Zakona o sportu, sportske djelatnosti organiziranja i vođenja sportskog natjecanja mogu obavljati sportske udruge i trgovačka društva.

Člankom 74. Zakona o sportu uređen je način financiranja sporta čiju osnovu čine prihodi koje pravne i fizičke osobe koje obavljaju sportsku djelatnost ostvare obavljanjem sportske djelatnosti, članarine koju ostvare sportske udruge, dio prihoda od priređivanja igara na sreću i sredstava kojima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb i država pomažu obavljanju sportske djelatnosti.

Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb utvrđuju javne potrebe u sportu i za njihovo ostvarivanje osiguravaju financijska sredstva iz svojih proračuna u skladu sa Zakonom o sportu.

Sukladno članku 76. Zakona o sportu, javne potrebe u sportu za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba su programi, odnosno aktivnosti, poslovi i djelatnosti od značaja za jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave, a odnose se na:

1. poticanje i promicanje sporta,
2. provođenje sportskih aktivnosti djece, mladeži i studenata,

3. djelovanje sportskih udruga, sportskih zajednica i saveza,
4. sportsku pripremu, domaća i međunarodna natjecanja te opću i posebnu zdravstvenu zaštitu sportaša,
5. zapošljavanje osoba za obavljanje stručnih poslova u sportu,
6. sportsko-rekreacijske aktivnosti građana,
7. sportske aktivnosti osoba s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom,
8. planiranje, izgradnju, održavanje i korištenje sportskih građevina značajnih za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb,
9. provođenje i financiranje znanstvenih i razvojnih projekata, elaborata i studija u funkciji razvoja sporta.

Spomenute programe javnih potreba predlaže sportska zajednica, a donosi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, zajedno s godišnjim proračunom. Dakle, odredbe Zakona o sportu izričito navode za koje namjene i na koji način jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđuju javne potrebe u sportu te donose programe njihova korištenja, a potom prate korištenje i utrošak sredstava za te programe.

Navedene odredbe Zakona o sportu omogućuju jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave autonomiju u odlučivanju o tome kako i na koji način će poticati i promicati sport na svom području i kojim će aktivnostima dati prioritet, ne čineći pritom razliku između financiranja profesionalnog i amaterskog sporta, ni kada se radi o profesionalnom nogometu ili bilo kojoj drugoj sportskoj djelatnosti, amaterskoj ili profesionalnoj.

Naime, premda ZDP-om, Uredbom ili drugim podzakonskim aktom donesenim temeljem ZDP-a to nije izričito uređeno, sa stajališta EU pravila o državnim potporama, u načelu, kada je riječ o financiranju sportskih klubova, takvo financiranje, osobito u slučaju kada se radi o profesionalnim sportskim klubovima, neovisno od načina njihove organizacije i vrsti sporta, ali pod uvjetom da obavljaju gospodarsku djelatnost odnosno da ostvaruju značajnije prihode od transfera igrača na domaćem i inozemnom tržištu, od prodaje ulaznica, pokrovitelja, televizijskih prava i slično, moglo bi sadržavati državnu potporu u smislu ZDP-a.

S obzirom na navedeno, Zakon o sportu, koji je stupio na snagu 2006. godine trebalo je na odgovarajući način uskladiti s odredbama ZDP-a, odnosno obvezama preuzetim člankom 70. SSP-a, jer sadrži pravni temelj za dodjelu sredstava djelatnosti sportu, od kojih bi se u određenim slučajevima i pod određenim uvjetima dio tih sredstava mogao smatrati državnom potporom ili barem adresate ovog Zakona, državu, jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave uputiti da su kod financiranja sporta dužni voditi računa o tim obvezama Republike Hrvatske koje se odnose na državne potpore.

Međutim, tek nakon što je Agencija sukladno članku 6. stavku 1. točki j) ZDP-a podnijela inicijativu Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta (klasa: 430-01/12-07/065, urbroj: 526-09-1/43-2013-018, od 20. ožujka 2013.), Vlada Republike Hrvatske predložila je Hrvatskom saboru donošenje izmjena i dopuna Zakona o sportu na način da se članak 74. tog Zakona dopuni odredbama koje bi nesporno upućivale adresate tog Zakona na obvezu poštivanja pravila o državnim potporama prilikom utvrđivanja i raspolaganja sredstvima namijenjenim sportu.

3.2. Program javnih potreba u sportu Grada Zagreba

Gradska skupština Grada Zagreba, temeljem članka 76. stavka 4. Zakona o sportu i članka 38. točke 6. Statuta Grada Zagreba (Narodne novine, broj 19/1999, 19/2001, 20/2001 – pročišćeni tekst, 10/2004, 18/2005, 2/2006, 18/2006, 7/2009, 16/2009, 25/2009 i 10/2010), donijela je Program javnih potreba u sportu Grada Zagreba za 2012. godinu u kojem su, polazeći od Ustava Republike Hrvatske, utvrđene obveze države da potiče skrb o sportu,

Grad Zagreb sredstvima iz godišnjeg proračuna sufinancira sportsku djelatnost, a Programom javnih potreba u sportu iskazuje svoje opredjeljenje u toj značajnoj društvenoj djelatnosti.

Program javnih potreba u sportu Grad Zagreb je na istovjetan način donosio i u razdoblju od 2006. do 2011. godine.

Zagrebački sportski savez, kao zajednica sportskih saveza Grada Zagreba i sportskih udruga Zagreba, izrađuje Prijedlog programa javnih potreba u sportu Grada Zagreba, što ga preko gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport, upućuje Gradskoj skupštini Grada Zagreba na usvajanje.

Na temelju članka 48. stavka 1. Zakona o sportu, Zagrebački sportski savez osnovan je radi ostvarivanja zajedničkih interesa u sportu na području Grada Zagreba. Djelatnost Zagrebačkog sportskog saveza, proizlazi iz članka 48. stavka 3. Zakona o sportu, a odnosi se na:

- usklađivanje aktivnosti svojih članova,
- poticanje i promicanje sporta u skladu s Nacionalnim programom sporta, osobito djece, mladeži studenata i osoba s invaliditetom,
- objedinjavanje i usklađivanje programa sporta te predlaganje programa javnih potreba u sportu i sudjelovanje u njegovom ostvarivanju,
- skrb o kategoriziranim sportašima te stvaranje uvjeta za njihove pripreme za nastup na olimpijskim igrama, svjetskim i europskim prvenstvima te drugim međunarodnim natjecanjima, suradnja u ostvarivanju programa Hrvatskog olimpijskog odbora, odnosno Hrvatskog paraolimpijskog odbora i Hrvatskog sportskog saveza gluhih,
- promicanje stručnog rada u sportu i
- sudjelovanje u skrbi o javnim sportskim građevinama.

Osnovni ciljevi Programa javnih potreba u sportu Grada Zagreba koji se financira sredstvima gradskog proračuna su:

- ulaganje u razvoj mladih sportaša,
- unapređenje vrhunske sportske kvalitete koja potiče razvoj sporta i doprinosi ugledu Grada Zagreba,
- poticanje uključivanja u sport što većeg broja građana, osobito djece i mladeži,
- skrb o svim sportskim građevinama Grada Zagreba.

Javne potrebe u sportu za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i iz proračuna Grada Zagreba su programi, odnosno aktivnosti, poslovi i djelatnosti od značenja za jedinicu lokalne samouprave utvrđeni člankom 76. stavkom 1., točkama 1. do 9. Zakona o sportu, kao što je naprijed navedeno.

Program podržava razvojne programe koji omogućuju daljnji razvoj i napredak vodećih klubova u nogometu, plivanju, vaterpolu, košarci, nogometu, odbojci, hrvanju, karateu i šahu.

Posebnim ugovorima regulira se sufinanciranje posebnih programa GNK Dinamo, NK Zagreb, RK Lokomotiva, RK Zagreb, KK Cibona, HAVK Mladost, KK Zagreb, CO i HAOK Mladost. Program se realizira preko Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport.

Na poziciji Programa javnih potreba u sportu Grada Zagreba planirana su sredstva za realizaciju sportskog programa, a sredstva za korištenje sportskih objekata nalaze se na posebnoj poziciji Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu, sport, na stavci «Programsko korištenje sportskih objekata».

Zaključno, proračunska sredstva predstavljaju značajniji dio financiranja ukupnog sporta kroz Program javnih potreba u sportu Grada Zagreba, donesenog temeljem Zakona o sportu, te je, između ostalog, kao jedna od bitnih zadaća istaknuto očuvanje pozicije najkvalitetnijih sportskih klubova kao što su GNK Dinamo, RK Lokomotiva, RK Zagreb i ostali.

3.3. Financiranje sporta u EU i praksa EU na području državnih potpora

Agencija je uvidom u UFEU, koji je stupio na snagu 1. prosinca 2009., utvrdila kako je u članku 165. stavku 2. (prijajšnji članak 149. Ugovora o osnivanju Europske zajednice) dodana nova alineja iz koje izričito proizlazi da će aktivnosti EU biti usmjerene na razvoj europskog sporta, promovirajući pravednost i otvorenost tržišnog natjecanja i suradnju tijela zaduženih za sport, štiteći fizički i moralni integritet sportaša, posebno najmlađih.

Sustavnije praćenje sporta, kao sektora u kojemu je moguće, kao i u drugim sektorima, narušavanje tržišnog natjecanja, i putem dodjele državnih potpora koje nisu sukladne članku 107. UFEU, vezano je uz stupanje na snagu Lisabonskog ugovora odnosno uvođenje odredbi članka 165. UFEU. Prije toga, samo je s nekoliko odluka europskih sudova, koje se i nisu izravno odnosile na državne potpore, sport bio promatran u kontekstu gospodarske aktivnosti (presuda Europskog suda u slučaju C-4/93 Bosman, paragraf 73, Odluka istog suda u slučaju C-519/04 P Meca-Medina i Majcen protiv Komisije, paragraf 22 i Odluka C-325/08 Olympique Lyonnais, paragraf 23, u kojima je bitno potvrđeno kako se na sport odnosi europsko zakonodavstvo i to u dijelu u kojem sportska aktivnost predstavlja gospodarsku djelatnost). Istodobno, Odluka Europske komisije N 555/2004, Nizozemska, u kojoj je Komisija utvrdila kako sklapanje ugovora između javnih tijela sa sportskim klubovima na području rukometa i košarke, kojim se dodjelom javnih sredstava potiče okruženje za razvoj sporta i „gradski marketing“, ne predstavlja državnu potporu, ukazuje na to kako eventualnu dodjelu potpore, koja bi bila sadržana kroz transfere javnih sredstava za financiranje sporta, Europska komisija promatra u svakom pojedinačnom slučaju i s obzirom na okolnosti svakog slučaja.

Budući da Agencija u svom radu, sukladno članku 6. ZDP-a uzima u obzir i kriterije iz pravne stečevine EU, a u nedostatku provedbenih propisa EU koji bi detaljnije uređivali uvjete za dodjele državnih potpora sportu, Agencija je pored ranije spomenutih odluka Europske komisije pod točkom 2. obrazloženja ovoga rješenja, a koje se odnose na javno financiranje podmlatka profesionalnih klubova i trening centara (odluka u slučaju Francuske i odluka u vezi poreznih olakšica za gradnju stadiona u Mađarskoj), u provedbi ovoga postupka razmotrila dokumente i komunikaciju Europske komisije sa državama članicama EU vezano uz javno financiranje sporta koje bi moglo sadržavati državnu potporu.

Naime, u pogledu javnog financiranja sporta, prema do sada dostupnoj praksi i politici na području državnih potpora koju provodi Europska komisija, potvrđenoj u nekoliko njenih odluka, Komisija je, općenito, zauzela stajalište kako financiranje profesionalnog sporta javnim sredstvima može predstavljati državnu potporu, dok financiranje amaterskog sporta iz javnih sredstava, budući da nema utjecaja na trgovinu između država članica EU, u pravilu ne predstavlja državnu potporu. Međutim, u ovom trenutku Europska komisija ocjenjuje zakonitost dodjele državne potpore samo profesionalnim nogometnim klubovima. Isto tako, kod profesionalnih sportskih klubova, ukoliko se iz državnih sredstava (primjerice, državni proračun, proračun jedinica lokalne i područne - regionalne samouprave te financiranje od strane pravnih osoba u većinskom državnom vlasništvu) financiraju mlade selekcije profesionalnih klubova, takvo financiranje, također, ne predstavlja državnu potporu, uz uvjet da se te aktivnosti mogu u potpunosti odvojiti od komercijalnih aktivnosti profesionalnog sportskog kluba.

Također, državnom potporom se ne smatra financiranje profesionalnih sportskih klubova, ukoliko se takvo financiranje odnosi na potpore male vrijednosti (*de minimis* potpore).

Financiranje sportske infrastrukture u vlasništvu države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (stadioni, višenamjenske arene) koje koriste profesionalni sportski klubovi, obuhvaćeno je pravilima o državnim potporama, te se smatra da se, u načelu, ne radi o državnoj potpori samo u slučaju da se financiranje sportske infrastrukture obavlja prema tržišnim uvjetima, a sukladno odluci Europskog suda iz prosinca 2012. godine u slučaju Leipzig/Halle.

Kada se pak radi o sredstvima, koja bi se mogla smatrati državnom potporom, dodjela tih sredstava dopuštena je i profesionalnim sportskim klubovima, uključujući i profesionalni nogomet, ukoliko se može smatrati sukladnim pravilima o dodjeli potpora za određene namjene odnosno za male i srednje poduzetnike (skupna izuzeća).

Nakon stupanja na snagu UFEU, objavljena je Bijela knjiga Europske komisije o sportu koja sadrži smjernice EU politike u sportu s obzirom na ekonomski aspekt ove djelatnosti, što uključuje i učinak na tržišno natjecanje. Također, u listopadu 2012. godine Europska komisija je uputila pismo svim državama članicama kojim se traži da omoguće Komisiji pregled načina financiranja profesionalnih nogometnih klubova, a naročito se to odnosi na jedinice lokalne vlasti, kako bi se moglo ocijeniti ima li postojeći način financiranja utjecaja na pravila o državnim potporama.

U pismu Europske komisije državama članicama EU se, između ostaloga, navodi:

(i) profesionalni nogometni klubovi bave se gospodarskim aktivnostima te njihovo financiranje od strane javne vlasti može narušiti tržišno natjecanje i utjecati na trgovinu između država članica EU, što znači da bi takav način financiranja mogao predstavljati državnu potporu iz članka 107. UFEU.

(ii) ukoliko profesionalni klubovi financiraju svoj podmladak iz javnih sredstava, a takve aktivnosti se mogu potpuno odvojiti od komercijalnih aktivnosti profesionalnog kluba, tada se ne radi o državnoj potpori,

(iii) financiranje izgradnje i održavanje sportske infrastrukture od strane javne vlasti ne predstavlja državnu potporu ukoliko se takvo financiranje provodi uz poštivanje striktno komercijalnih uvjeta,

(iv) financiranje profesionalnih nogometnih klubova, u principu, obavljaju jedinice lokalne vlasti koje u potpunosti ne primjenjuju pravila o državnim potporama.

Europska komisija je dala rok od dva mjeseca državama članicama EU za dostavu podataka o načinu financiranja profesionalnih nogometnih klubova i korištenju infrastrukture koja je u vlasništvu državne vlasti i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kako bi mogla ocijeniti jesu li u potpunosti primijenjena pravila o državnim potporama.

Nadalje, značajnije istraživanje financiranja profesionalnih nogometnih klubova javnim sredstvima u državama članicama EU, Europska komisija pokrenula je tijekom 2012. i 2013. godine, potaknuta predstavkama građana, odnosno inicijativama kojima je cilj uvesti više transparentnosti i kontrole na ovom području. Od konkretnih postupaka, u ožujku 2013. godine Europska komisija je pokrenula postupak ocjene sukladnosti s pravilima o državnim potporama sredstava koja su u Kraljevini Nizozemskoj lokalne vlasti dodjeljivale profesionalnim nogometnim klubovima u razdoblju od 2008. do 2011. godine. U okviru otvorenog ispitnog postupka, Komisija istražuje mjere financiranja klubova NEC, MVV, Willem II, PSV i FC Den Bosch, koje bi mogle sadržavati elemente državnih potpora, budući

da obuhvaćaju javna sredstva i daju selektivnu ekonomsku prednost tim klubovima u odnosu na ostale profesionalne klubove, koji obavljaju gospodarsku djelatnost, te postoji mogućnost da bi se tim mjerama moglo narušiti tržišno natjecanje i utjecati na trgovinu između država članica EU. Do sada, prema saznanjima Agencije, još nije donesena niti jedna odluka Europske komisije o dodjeli nelegalnih potpora profesionalnim nogometnim klubovima u EU ili o nalaganju povrata tih potpora.

3.4. GNK Dinamo

Uzevši u obzir datum stupanja na snagu UFEU (1. prosinac 2009.) te praksu Europske komisije koja je detaljno opisana pod točkom 3.3. obrazloženja ovoga rješenja, a koja razvidno ukazuje na činjenicu da i Europska komisija usmjerava svoju pozornost na sport (s aspekta propisa o državnim potporama), tijekom 2011. i 2012. godine, u ocjeni državnih potpora u sportu vezanih uz financiranje profesionalnih nogometnih klubova, a sukladno članku 6. stavku 4. ZDP-a, Agencija je u predmetnom postupku analizirala samo financijska sredstva koja je Grad Zagreb putem Programa javnih potreba u sportu dodjeljivao GNK Dinamu u razdoblju od 2010. do 2012. godine, odnosno financijska sredstva koja su u tom razdoblju GNK Dinamu dodjeljivale prethodno navedene pravne osobe.

GNK Dinamo osnovan je 26. studenoga 1911. pod nazivom Prvi hrvatski građanski nogometni klub. Kroz povijest je nekoliko puta mijenjao ime (Dinamo, HAŠK Građanski, Croatia, NK Dinamo), a danas je službeni naziv kluba GNK Dinamo. Sjedište kluba je u Zagrebu, Maksimirska 128. Osnovan je sukladno Zakonu o udrugama (Narodne novine, broj 88/2001 i 11/2002). Organiziran je kao neprofitna udruga građana, a osobni identifikacijski broj je 93376857458.

GNK Dinamo je profesionalni nogometni klub iz prve Hrvatske nogometne lige, koji unatrag nekoliko godina sudjeluje u natjecanjima u europskim ligama, a u njegovim okvirima djeluje i omladinska nogometna škola.

3.5. Financijska Sredstva dodijeljena GNK Dinamu u razdoblju od 2010. do 2012. godine

3.5.1. Grad Zagreb

Iz Programa javnih potreba u sportu Grada Zagreba, posebno donesenih za svaku godinu, proizlazi da je Grad Zagreb GNK Dinamu, ali i ostalim profesionalnim sportskim klubovima s područja Grada Zagreba dodjeljivao financijska sredstva. Naime, kao što je naprijed navedeno, Zagrebački sportski savez, za svaku godinu posebno, sukladno članku 76. Zakona o sportu izrađuje prijedlog Programa javnih potreba u sportu Grada Zagreba, a koji se putem Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport, upućuje Gradskoj skupštini Grada Zagreba na usvajanje.

Svaki godišnji Program javnih potreba u sportu Grada Zagreba sastoji se od ciljeva, mjerila, programskih područja i zaključaka, a određivanje statusa pojedinog sporta sadrži sustav bodovanja za svako mjerilo posebno, temeljem čega se utvrđuju razredi uspješnosti pojedinih sportova (primjerice, uspjesi na međunarodnom planu i u Republici Hrvatskoj, razvijenost pojedinog sporta u Gradu Zagrebu, odnosno njegova važnost u svijetu, olimpijski status sporta i slično).

Uvidom u godišnje Programe, između ostaloga, utvrđeno je da se očuvanje pozicije najkvalitetnijih i najpopularnijih profesionalnih sportskih klubova u Zagrebu odnosi na GNK Dinamo, NK Zagreb, RK Lokomotiva, RK Zagreb, KK Cibona, HAVK Mladost, KK Zagreb i HAOK Mladost. Dodjela sredstava navedenim sportskim klubovima se osigurava sklapanjem

ugovora o sufinanciranju njihovih programa. Na taj način im se omogućava da, u nedostatku sponzora iz privatnog sektora, kroz stabilan izvor financiranja mogu planirati aktivnosti koje će im osigurati sportsku kvalitetu na nacionalnom i međunarodnom planu.

U odnosu na način financiranja sporta od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, Agencija je radi usporedbe izvršila uvid i u Internet stranice Grada Rijeke <http://www.rijeka.hr>, Grada Splita <http://www.split.hr>, te Osječko-baranjske županije <http://www.obz.hr>. Naime, temeljem članaka 76. Zakona o sportu, spomenute jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, za svaku godinu posebno, donose vlastite Programe javnih potreba u sportu. Konkretno, iz uvida u Programe javnih potreba u sportu Gradova Rijeke i Splita, odnosno Osječko-baranjske županije za 2013. godinu, proizlazi da navedene jedinice na sličan način kao i Grad Zagreb uređuju način financiranja sporta.

Iz sredstava Proračuna Grada Zagreba na poziciji „Razdjel 009 - Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport“, iz „Glavnog programa - 04 Razvoj sporta“ sredstva se izdvajaju za aktivnosti koje se odnose, s jedne strane, na održavanje sportske infrastrukture, a s druge strane na poticanje različitih sportova i sportskih klubova. Točnije, pozicija „Glavni program - 04 Razvoj sporta“ između ostaloga obuhvaća aktivnosti, koje se odnose na razvoj i održavanje sportske infrastrukture (aktivnosti „Programsko korištenje sportskih objekata putem Gradskog ureda“, „Investicijsko održavanje sportskih objekata“ i druge), te aktivnosti koje se odnose na pokriće tekućih troškova poslovanja sportskih klubova (aktivnosti „Sportski klubovi gradskog značaja“, „Podrška vrhunskom športu“ i druge).

U okviru pozicije „Glavni program - 04 Razvoj sporta“, sukladno saznanjima Agencije, za GNK Dinamo je za razdoblje 2010.-2012. dodjeljivano prosječno 23,8 milijuna kuna godišnje ili oko 7,7 posto od ukupnih izdvajanja Grada Zagreba za sport na rečenoj poziciji (Tablica 1.).

Od tog iznosa, za nogometne stadione Maksimir i Hitrec Kacijan, na kojima trenira i igra utakmice GNK Dinamo, u 2011. i 2012. godini su dodijeljeni godišnji iznosi od oko 9 milijuna kuna s pozicije "Programsko korištenje sportskih objekata putem Gradskog ureda-Sportski objekti gradskog značaja", te u 2010. godini godišnji iznos od 0,6 milijuna kuna s pozicije „Investicijsko održavanje sportskih objekata i opreme“.

Tablica 1. Izdvajanja iz Proračuna Grada Zagreba za GNK Dinamo od 2010. do 2012. godine (u kunama)

God.	GNK Dinamo		
	Stadioni Maksimir i Hitrec Kacijan*	Operativni troškovi**	Ukupno
2010.	600.000	24.268.713	24.868.713
2011.	9.000.000	13.500.000	22.500.000
2012.	8.952.627	14.938.870	23.891.497
Ukupno	18.552.627	52.707.583	71.260.210

*Pozicije "Programsko korištenje sportskih objekata putem Gradskog ureda-Sportski objekti gradskog značaja" i "Investicijsko održavanje sportskih objekata i opreme".

**Pozicije "Sportski klubovi gradskog značaja" i "Podrška vrhunskom športu".

Izvor: Grad Zagreb

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Za pokriće operativnih troškova GNK Dinama, kao što su troškovi plaća trenera, domaćih i međunarodnih natjecanja, priprema sportaša, razvojnog programa mladih, nabavke sportske opreme i slično), u istom je razdoblju iz Proračuna Grada Zagreba dodijeljeno ukupno 52,7 milijuna kuna s pozicija pod nazivima "Sportski klubovi gradskog značaja" i "Podrška vrhunskom športu".

Pojašnjenje navedenih pozicija iz Proračuna Grada Zagreba, kojima je financirana sportska infrastruktura i operativni troškovi GNK Dinama, daje se u nastavku.

3.5.1.1. Temeljem sklopljenog Ugovora o zakupu s pozicije Proračuna Grada Zagreba pod nazivom „Programsko korištenje sportskih objekata putem Gradskog ureda - Sportski objekti gradskog značaja“, GNK Dinamo su u 2011. i 2012. godini za pokriće troškova održavanja stadiona Maksimir i Hitrec Kacijan isplaćena sredstva u ukupnom iznosu od 17.952.627 kuna.

Grad Zagreb vlasnik je 157 sportskih objekata. Za dio sportskih objekata Grad Zagreb je sklopio ugovore o zakupu sa sportskim udrugama – klubovima. S klubom GNK Dinamo za stadion Maksimir ugovor o zakupu Grad Zagreb je sklopio 13. listopada 2011. godine.

Navedeni ugovor o zakupu sklopljen je na vrijeme od 5 godina uz mogućnost produženja zakupa. Zakupnina iz ugovora jednaka je godišnjim troškovima tekućeg održavanja objekta, a GNK Dinamo, kao zakupnik, obavezan je izvještavati Grad Zagreb o troškovima tekućeg održavanja objekta, kao što su popravci, režije, održavanje zemljišta, premija osiguranja, plaće radnika na održavanju i slično. Stadion Maksimir mora se koristiti u svrhu sporta, sukladno Programu korištenja podnesenom na javni natječaj. GNK Dinamo, kao zakupnik je obavezan omogućiti korištenje objekta u svrhu sporta, sukladno Programu javnih potreba u sportu, uz prednost danu vrhunskom sportu i sportu mladih, ali i za druge svrhe, kao što je npr. održavanje koncerata. Naknadu za korištenje slobodnih kapaciteta i za podzakup, GNK Dinamo je obavezan koristiti za održavanje stadiona Maksimir i za smanjenje cijene sata korištenja objekta, sukladno javnim potrebama u sportu.

3.5.1.2. U sklopu pozicije Gradskog proračuna Grada Zagreba pod nazivom „Investicijsko održavanje sportskih objekata“ u 2010. godini je GNK Dinamo za sanaciju nogometnog igrališta Maksimir isplaćeno 600.000 kuna. Sredstva za investicijsko održavanje sportskih građevina osigurana su u okviru Programa javnih potreba u sportu.

Sredstva su s ove pozicije isplaćivana i drugim profesionalnim i amaterskim sportskim klubovima u Gradu Zagrebu. Konkretna sredstva su iskorištena za manje radove na raznim sportskim objektima u Gradu Zagrebu (sportskim stadionima, igralištima, dvoranama, tribinama i sličnim prostorima), koji su bili neophodni za održavanje njihove sportske funkcije.

3.5.1.3. Programom javnih potreba u sportu predviđena su i sredstva za kvalitetne profesionalne sportske klubove, za koje su sredstva osigurana u Proračunu Grada Zagreba na poziciji „Športski klubovi gradskog značaja“. Sredstva s navedene proračunske pozicije isplaćuju se temeljem Ugovora o sufinanciranju Programa javnih potreba u sportu Grada Zagreba.

S pozicije Proračuna Grada Zagreba „Športski klubovi gradskog značaja“ GNK Dinamo je u 2010. godini dodijeljeno 18.951.363 kuna, u 2011. godini 13.500.000 kuna, te u 2012. godini 13.015.000 kuna.

Kao primjer, Agencija navodi da je u siječnju 2012. godini između Grada Zagreba i GNK Dinama sklopljen Ugovor o sufinanciranju Programa javnih potreba u sportu Grada Zagreba za 2012. godinu. U skladu s tim Ugovorom je GNK Dinamo bio dužan sredstva u iznosu od 13.015.000 kuna koristiti za namjene naznačene u Tablici 2., i o tome dostavljati izvješća Gradu Zagrebu.

Tablica 2. Raspodjela sredstava s pozicije Proračuna Grada Zagreba „Športski klubovi gradskog značaja“ za GNK Dinamo od 2010. do 2012. godine

Namjena	2010.	2011.	2012.	
Broj trenera			30	trenera
Plaća trenera			3.600.000	kuna
Domaća natjecanja			1.200.000	kuna
Pripreme sportaša			1.415.000	kuna
Međunarodna natjecanja			2.300.000	kuna
Razvojni program mladih			4.500.000	kuna
Ukupno	18.951.363	13.500.000	13.015.000	kuna

Izvor: Grad Zagreb

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

3.5.1.4. Za aktivnost Proračuna Grada Zagreba „Potpora vrhunskom sportu“ planirani su iznosi sredstava za GNK Dinamo, po godinama kako slijedi: 5.317.350 kuna u 2010. godini, 0 kuna u 2011. godini i 1.923.870 kuna u 2012. godini. U 2011. godini s ove pozicije Proračuna Grada Zagreba sportskim klubovima nisu dodjeljivana financijska sredstva.

Sukladno dostavljenom „Zaključku o kriterijima za raspodjelu sredstava za poticanje vrhunskog sporta“, pravo na sredstva sa spomenute pozicije proračuna „Potpora vrhunskom sportu“ mogu ostvariti klubovi koji su osvojili naslov Europskog prvaka ili kupa, stekli pravo nastupa u europskim i regionalnim natjecanjima, te se vrednuju i njihovi rezultati u domaćem prvenstvu i kupu, u europskim ligama i kupu, interes javnosti i slično. Bodovi, odnosno iznosi sredstava dani iz Proračuna Grada Zagreba GNK Dinamo na ovoj proračunskoj poziciji raspoređuju se prema kriterijima prikazanim u Tablici 3. Kako je prikazano u Tablici 3., bodovi za 2010. zasnivaju se na ostvarenim rezultatima po sportskim sezonama 2004./2005. i 2008./2009., a bodovi za 2012. zasnivaju se na ostvarenim rezultatima po sportskim sezonama 2006./2007. i 2010./2011.

Tablica 3. Broj bodova i iznos sredstava za GNK Dinamo na poziciji Proračuna Grada Zagreba „Potpora vrhunskom sportu“ od 2010. do 2012. godine

Kriteriji			Broj bodova i iznos		
(sezone – godine i natjecanja)			2010.	2011.	2012.
A	2004./2005.-2008./2009. (2006./2007.-2010./2011.)	Sezone	20.000		24.280
B	2009./2010. (2011./ 2012.)	Domaće prvenstvo	50		50
C		Domaći kup	0		25
D		Europska liga prvaka	20		40
E		Euro kup	0		0
F	Domaći indeks		20		20
G	Međunarodni indeks		100		60
H	Bodovi	(B+C)*F	1.000		1.500
I		(D+E)*G	2.000		2.400
J	Ukupno bodovi		23.000		28.180
K	Vrijednost boda (u kunama)		231,19		68,27
L	Ukupan iznos (u kunama) (J*K)		5.317.350	0	1.923.870

Izvor: Grad Zagreb

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Sredstva na poziciji „Potpora vrhunskom sportu“ osiguravaju se temeljem sklopljenih ugovora. Ugovori o potpori vrhunskom sportu sklopljeni su između Grada Zagreba i vrhunskih sportskih klubova u Zagrebu kao što su RK Zagreb, KK Cibona, NK Dinamo, HAVK Mladost i RK Lokomotiva za svaku godinu u razdoblju od 2010. do 2012.

Temeljem „Ugovora o potpori vrhunskom sportu“ sklopljenog između Grada Zagreba i GNK Dinama, tom je klubu u 2010. godini dodijeljen iznos od 5.317.350 kuna te u 2012. godini iznos od 1.923.870 kuna za poticanje vrhunskog sporta na osnovi bodova za rezultate ostvarene na domaćim i europskim natjecanjima, a ta se sredstva GNK Dinamo obvezao koristiti za stručni rad, pripreme, nastupe na međunarodnim natjecanjima, nabavku sportske opreme i slično, te najmanje 10 posto iznosa iskoristiti za mlađe dobne skupine. U 2011. godini sa sportskim klubovima nisu sklapani „Ugovori o potpori vrhunskom sportu“.

Iako iz Programa javnih potreba u sportu Grada Zagreba nisu razvidni iznosi dodijeljeni GNK Dinamu s pozicije Proračuna Grada Zagreba „Potpora vrhunskom sportu“, iz tog Programa proizlazi da je jedan od njegovih osnovnih ciljeva, a koji se financiraju sredstvima Gradskog proračuna, unapređenje vrhunske sportske kvalitete, koja potiče razvoj sporta i doprinosi ugledu Grada Zagreba, a isto proizlazi i iz dopisa Grada Zagreba dostavljenog Agenciji 28. studenoga 2012. godine.

3.5.1.5. Iz dostavljene dokumentacije može se zaključiti da je Grad Zagreb pri dodjeli sredstava GNK Dinamu postupao sukladno Programu javnih potreba u sportu Grada Zagreba donesenom za svaku godinu sukladno odredbama članka 76. Zakona o sportu.

Također, iz navedenih pozicija proračuna Grada Zagreba, pod nazivima „Programsko korištenje sportskih objekata putem Gradskog ureda“, „Investicijsko održavanje sportskih objekata“, „Sportski klubovi gradskog značaja“ i „Podrška vrhunskom športu“, sredstva su, osim GNK Dinamu, dodjeljivana i drugim profesionalnim sportskim klubovima sukladno Programu javnih potreba u sportu Grada Zagreba.

3.5.2. Ostala sredstva dodijeljena GNK Dinamu

Ostala financijska sredstva, koja su dodijeljena GNK Dinamu, za koja je Agencija izvršila uvid, su sredstva dodijeljena od Zagrebačkog holdinga d.o.o., Turističke zajednice Grada Zagreba, Croatia osiguranja d.d. i Hrvatske elektroprivrede d.d.

Agencija je izvršila uvid u sredstva dodijeljena GNK Dinamu od strane tih pravnih osoba iz razloga što je riječ o osobama, koje su u većinskom državnom vlasništvu, većinskom vlasništvu jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, odnosno većinskom vlasništvu Grada Zagreba, te bi se kao takve, pod određenim uvjetima, mogle smatrati davateljima državnih potpora u smislu članka 2. stavka 1. ZDP-a.

U nastavku se daje prikaz sredstava koje su navedene pravne osobe putem sponzorskih ugovora dodjeljivale GNK Dinamu u razdoblju od 2010. do 2012. godine.

3.5.2.1. Zagrebački holding d.o.o.

Poduzetnik u sastavu Zagrebačkog holdinga d.o.o. Gradsko komunalno gospodarstvo d.o.o. je sklopio 2. kolovoza 2006. ugovor o pružanju usluga promidžbe s GNK Dinamo, a aneksi tom ugovoru sklopljeni su 2. kolovoza 2006., 2. kolovoza 2007. i 4. kolovoza 2008. Sukladno aneksima Gradsko komunalno gospodarstvo d.o.o., odnosno Zagrebački holding d.o.o. bio je dužan isplatiti GNK Dinamu ukupan iznos od 30.000.000 kuna, nakon odbitka svih popusta i bez PDV-a, po razdobljima kako slijedi: od 2. kolovoza 2006. do 2. kolovoza 2007. iznos od 7.500.000 kuna, od 2. kolovoza 2007. do 2. kolovoza 2008. iznos od 7.500.000 kuna, od 2. kolovoza 2008. do 2. kolovoza 2009. iznos od 7.500.000 kuna, te od 2. kolovoza 2009. do 2. kolovoza 2010. iznos od 7.500.000 kuna.

Iz zaprimljene dokumentacije proizlazi da je od 2006. do 2009. Zagrebački holding d.o.o. isplatio GNK Dinamu temeljem sklopljenog promidžbenog ugovora ukupno 22.500.000 kuna, što uključujući PDV iznosi 27.450.000 kuna. Iz podataka koji su dostavljeni Agenciji razvidno je da u razdoblju koje je obuhvaćeno ovom analizom, tj. u razdoblju od 2010. do 2012. godine (odnosno do 30. travnja 2013.) GNK Dinamu nisu bila isplaćena preostala sredstva iz sklopljenog promidžbenog ugovora.

Osim s GNK Dinamom, Zagrebački holding d.o.o. je u 2009. i s ostalim gradskim profesionalnim klubovima sklapao ugovore o promidžbi, reklamiranju i sponzorstvu, ali u znatno manjim iznosima.

3.5.2.2. Turistička zajednica Grada Zagreba

TZGZ je dostavila Agenciji ugovore o sponzorstvu, ugovore o financijskoj potpori za organiziranje sportskih događaja s ciljem promicanja vrijednosti turističkog područja Grada Zagreba te ugovore o poslovnoj suradnji kao marketinško oglašavanje, sklopljene u razdoblju od 2010. do 2012. godine s GNK Dinamo, KK Cibona, RK Zagreb, HAVK Mladost i KK Zagreb. Iznosi iz tih ugovora po godinama i pojedinim sportskim zagrebačkim klubovima prikazani su u Tablici 4.

Tablica 4. Iznosi sredstava po godinama koje je TZGZ dodijelila pojedinim zagrebačkim sportskim klubovima temeljem sklopljenih promidžbenih ugovora (u kunama)

God.	GNK Dinamo	KK Cibona	RK Zagreb	HAVK Mladost	KK Zagreb	UKUPNO
2010.	615.000	615.000	615.000	369.000	246.000	2.460.000
2011.	3.616.845	1.999.990	615.000	615.000	915.000	7.761.835
2012.	625.000	1.125.000	625.000	375.000	0	2.750.000
Ukupno	4.856.845	3.739.990	1.855.000	1.359.000	1.161.000	12.971.835

Izvor: Turistička zajednica Grada Zagreba

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

3.5.2.3. Croatia osiguranje d.d.

U svojem pisanom očitovanju od 8. siječnja 2013. poduzetnik Croatia osiguranje d.d. nije dostavio traženu dokumentaciju niti podatke o isplaćenim sredstvima temeljem sklopljenih sponzorskih ugovora s GNK Dinamom i drugim profesionalnim sportskim klubovima jer navedeno taj poduzetnik smatra poslovnom tajnom.

Umjesto zatraženog, Croatia osiguranje se očitovalo da je odluka Croatia osiguranja d.d. o sponzoriranju profesionalnih sportskih klubova autonomna poslovna odluka tog poduzetnika, pri čemu on nije postupao po nalogu države, kao većinskog vlasnika, već kao privatni investitor, te da djeluje na tržištu u okviru ravnopravne tržišne utakmice s drugim privatnim osigurateljima, bez ikakvog utjecaja većinskog dioničara u odlučivanju, temeljem čega se može smatrati da nisu ispunjeni svi propisani uvjeti da se u konkretnom slučaju radi o državnoj potpori iz članka 3. stavka 1. ZDP-a.

3.5.2.4. Hrvatska elektroprivreda d.d.

HEP d.d. je u 2010. godini sportskim klubovima temeljem sponzorskih ugovora isplatio ukupan iznos od 4.900.000 kuna, od čega su najveći iznosi isplaćeni GNK Dinamu i HNK Hajduku. U 2011. i 2012. godini HEP d.d. nije dodjeljivao sredstva profesionalnim sportskim klubovima, već je u skladu s promjenom poslovne politike HEP-a d.d. od 2011. godine odlučio sponzorirati vrhunski sport putem nacionalnih sportskih saveza.

3.5.2.5. Iz svega navedenog razvidno je da je u promatranom razdoblju od 2010. do 2012. godine GNK Dinamo od Grada Zagreba zaprimio ukupan iznos od 71.260.210 kuna (od čega 18.552.627 kuna za stadione Maksimir i Hitrec Kacijan, te 52.707.583 kuna za pokriće operativnih troškova), a od TZGZ zaprimio je iznos od 4.856.845 kuna.

(i) Sukladno programima javnih potreba u sportu, koje je svake godine donosila skupština Grada Zagreba, Grad Zagreb je u razdoblju od 2010. do 2012. godine dodjeljivao sredstva GNK Dinamu za korištenje sportske infrastrukture u ukupnom iznosu od 18.552.627 kuna (pozicija Proračuna Grada Zagreba „Programsko korištenje sportskih objekata putem Gradskog ureda“ i „Investicijsko održavanje sportskih objekata“) te sredstva za pokriće njegovih operativnih troškova poslovanja u ukupnom iznosu od 52.707.583 kuna (pozicija Proračuna Grada Zagreba „Sportski klubovi gradskog značaja“ i „Podrška vrhunskom športu“).

Dio sredstava s pozicija Proračuna Grada Zagreba „Sportski klubovi gradskog značaja“ i „Podrška vrhunskom športu“ (što se sukladno saznanjima Agencije kreće u rasponu od oko 10 do 35 posto ukupnog iznosa) GNK Dinamo bio je dužan iskoristiti za mlađe dobne skupine, odnosno za razvojni program mladih.

Analizom dostavljenih podataka Agencija je utvrdila da je cjelokupni planirani iznos od 71.260.210 kuna, koji je od 2010. do 2012. godine Grad Zagreb iz svog Proračuna dodijelio GNK Dinamu za korištenje sportske infrastrukture i za tekuće troškove, sukladan s odredbama Programa javnih potreba u sportu Grada Zagreba donesenih za svaku pojedinu godinu, odnosno sukladan je s odredbama članka 76. Zakona o sportu.

(ii) Sukladno ugovoru o pružanju usluga promidžbe, koji je sklopljen 2. kolovoza 2006., odnosno sukladno aneksu tom ugovoru, Zagrebački holding d.o.o. bio je u razdoblju od 2. kolovoza 2009. do 2. kolovoza 2010. dužan isplatiti GNK Dinamu posljednju tranšu ugovorenog iznosa od 7.500.000 kuna isključujući PDV. Međutim, prema saznanjima Agencije, Zagrebački holding d.o.o. je to propustio učiniti.

Slijedom navedenog, prema saznanjima Agencije, Zagrebački holding d.o.o. u razdoblju od 2010. do 2012. nije isplatio nikakva sredstva GNK Dinamu temeljem sklopljenog sponzorskog ugovora.

(iii) Člankom 43. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma („Narodne novine“, broj 152/08; dalje: ZTZ) određeno je da se TZGZ osniva za područje glavnog grada Republike Hrvatske, radi ostvarenja i promicanja turističkih znamenitosti i identiteta glavnog grada, podizanja kvalitete turističke ponude, njegove promocije i obavljanja promotivnih aktivnosti u zemlji i inozemstvu od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu Grada. Člankom 32. istog Zakona određeno je da se poticanje i organiziranje kulturnih, zabavnih, umjetničkih, ali i sportskih i drugih manifestacija, koje pridonose obogaćivanju turističke ponude, smatra jednom od zadaća TZGZ.

Iz Tablice 4. razvidno je da je TZGZ od 2010. do 2012. godine temeljem sklopljenih marketinških ugovora GNK Dinamu isplatila ukupno 4.856.845 kuna, KK Ciboni 3.739.990 kuna, RK Zagrebu 1.855.000 kuna, HAVK Mladosti 1.359.000 kuna i KK Zagrebu 1.161.000 kuna.

Slijedom navedenog, a s obzirom da članak 32. ZTZ to dopušta, te s obzirom da je Turistička zajednica Grada Zagreba, osim GNK Dinama sponzorirala i druge profesionalne sportske klubove, razvidno je da sredstva dodijeljena GNK Dinamu od strane TZGZ u razdoblju od

2010. do 2012. godine, temeljem sklopljenih sponzorskih ugovora, ne predstavljaju državnu potporu u smislu članka 3. stavka 1. ZDP-a.

(iv) Agencija je prihvatila argumente iz dostavljenog očitovanja Croatia osiguranja d.d. iz kojeg proizlazi da se financiranje profesionalnih sportskih klubova od strane tog poduzetnika putem sponzorskih ugovora ne bi smatralo državnom potporom u smislu članka 3. stavka 1. ZDP-a. Agencija je kao vjerodostojno uzela to očitovanje iz kojeg je razvidno da je odluka Croatia osiguranja d.d. o sponzoriranju profesionalnih sportskih klubova autonomna poslovna odluka tog poduzetnika pri čemu on nije postupao po nalogu države, već je postupio kao privatni investitor. Sukladno očitovanju, taj poduzetnik svoje odluke o sponzoriranju donosi bez utjecaja javnih vlasti, u skladu s pravnim statusom poduzetnika na tržištu, koji je uređen Zakonom o trgovačkim društvima, odnosno Zakonom o osiguranju, a ne pravilima javnog prava, odnosno poduzetnik nije integriran u strukture javne uprave, a sponzoriranje profesionalnih sportskih klubova smatra se uobičajenim načinom poduzimanja legitimnih promotivnih djelatnosti poduzetnika, koji se natječe na konkurentnom tržištu pružanja usluga osiguranja.

Iz svega navedenog je razvidno da argumenti idu u prilog činjenici da se odluka o sponzoriranju profesionalnih sportskih klubova od strane Croatia osiguranja d.d. ne može pripisati izravnom utjecaju javne vlasti. Stoga jer je malo vjerojatno da se odluke Croatia osiguranja d.d. u sponzoriranju mogu pripisati javnoj vlasti i s obzirom na to da poduzetnik djeluje na tržištu, na kojem su prisutni i drugi konkurenti koji se bave istovjetnom djelatnošću osiguranja stvari, ljudi i imovine, moglo bi se ustvrditi da se isti ponaša kao svaki drugi privatni poduzetnik, jer takva mjera ispunjava uvjete koji bi bili prihvatljivi za svakog privatnog ulagača, koji posluje u normalnim uvjetima tržišnog gospodarstva. Isto tako, Republika Hrvatska, kao većinski imatelj udjela u poduzetniku Croatia osiguranje d.d., planira njegovu skorbu privatizaciju, te se i s toga osnova, može smatrati da u budućnosti dana sredstva profesionalnim sportskim klubovima, temeljem sponzorskih ugovora sklopljenih s poduzetnikom Croatia osiguranje d.d., neće predstavljati državnu potporu. Za konkretan slučaj, bitno je, kako proizlazi iz očitovanja Croatia osiguranja d.d. da je ovaj poduzetnik sponzorirao i druge sportske klubove, a ne samo GNK Dinamo.

(v) Iz dopisa HEP-a d.d. od 31. siječnja 2013. razvidno je da je taj poduzetnik prve višegodišnje ugovore o sponzorstvu sportskih klubova i sportskih saveza sklopio na početku otvaranja tržišta električne energije 2007. godine kada je tržište opskrbe električnom energijom otvoreno za sve kupce osim kućanstava.

Sukladno navodima iz dopisa HEP-a d.d., godišnji novčani iznosi definirani promidžbenim ugovorom između HEP-a d.d. i GNK Dinamo u realnom su odnosu s iznosima ugovorenim s ostalim profesionalnim sportskim klubovima, posebice imajući u vidu popularnost pojedinih sportova, posjećenost utakmica i praćenost u medijima. Također je u dopisu konstatirano da iznos definiran ugovorom o zakupu oglasnog prostora s GNK Dinamo, kao i iznosi definirani sponzorskim ugovorima sklopljenim s drugim profesionalnim sportskim klubovima, odgovaraju spektru ugovorenih promidžbenih usluga, kao što su isticanje naslova na dresovima, trenirkama, reklamnim površinama uz teren, stadionu, internet stranici kluba, tiskanim i reklamnim materijalima i tome slično.

Također, u istom dopisu je navedeno da se u skladu s promjenom poslovne politike HEP-a d.d. od 2011. godine sponzorstva vrhunskog sporta odnose isključivo na nacionalne sportske saveze.

Slijedom navedenog, financijska sredstva dana temeljem sponzorskih ugovora sklopljenih između HEP-a d.d. i profesionalnih sportskih klubova ne predstavljaju državnu potporu iz članka 3. stavka 1. ZDP-a.

3.6. Način dodjele financijskih sredstava profesionalnim sportskim klubovima nakon 1. srpnja 2013. godine

Sukladno člancima 107., 108. i 109. UFEU uređen je sustav državnih potpora u EU, odnosno utvrđena je zabrana dodjele državnih potpora koje narušavaju ili prijete narušavanjem tržišnog natjecanja dovodeći u prednost određene poduzetnike ili proizvodnju određenih proizvoda, na način da to utječe na trgovinu između država članica EU. Također, utvrđeno je koje se potpore smatraju sukladnim unutarnjem tržištu, koje bi se mogle smatrati sukladnim, te su uređeni način i uvjeti sukladno kojima Vijeće i Komisija postupaju pri nadzoru nad dodjelom državnih potpora od strane država članica EU, ovlasti za donošenje propisa o potporama na EU razini, a uređena je i mogućnost donošenja propisa o izuzeću od postupka prethodne prijave potpora Komisiji na ocjenu.

Drugim riječima, sustav dodjele državnih potpora u Republici Hrvatskoj, kao bitnu sastavnicu unutarnjeg tržišta EU, od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, odnosno od 1. srpnja 2013. godine u cijelosti će nadzirati tijela i institucije EU.

Supremacija europskog prava nad nacionalnim zakonodavstvom na području državnih potpora stoga je za države članice EU nesporna, a odredbe spomenutih članaka Ugovora o funkcioniranju EU se izravno primjenjuju na svim područjima i aktivnostima koje uključuju dodjelu državnih potpora na način kako pojam i definiciju državne potpore uređuje pravna stečevina EU. Stoga će Zakon o sportu i osobito akti i programi doneseni temeljem tog Zakona, ukoliko sadrže državne potpore, morati nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, dakle od 1. srpnja 2013. godine biti usklađeni s odredbama članka 107. UFEU, a pri izradi programa javnih potreba u sportu, koje donose jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave morat će se voditi računa o tome da dodjela tih sredstava bude sukladna pravilima o državnim potporama, odnosno pravnoj stečevini EU. To je i razlog radi kojeg je Agencija inicirala dopunu Zakona o sportu, te čak i predložila formulaciju odredbe koja bi izričito trebala upućivati adresate ovog Zakona na obvezu poštivanja propisa i prakse EU o državnim potporama.

Međutim, u provedbi ovog postupka, dakle u vrijeme kada Republika Hrvatska nije bila članica EU, Agencija je bila u obvezi primjenjivati ZDP i propise donesene temeljem ovog Zakona. Kako za područje sporta nisu uređena pravila i uvjeti dodjele potpora, kao što je to slučaj za ostale namjene gdje je Vlada Republike Hrvatske objavila 32 odluke o pravilima za dodjelu potpora, Agencija nije u ovom postupku mogla primjenjivati kriterije iz pravne stečevine EU koji se isključivo odnose na državne potpore, budući da je drugim važećim propisom, odnosno Zakonom o sportu detaljno uređen način utvrđivanja sredstava za javne potrebe u sportu i način njihove kontrole.

Bitno je pritom naglasiti, a detaljno obrazloženje dano je u točki 2. obrazloženja ovoga rješenja, kako u pravnoj stečevini EU postoji vrlo malo konkretnih odluka Europske komisije, koje se odnose na ovu problematiku u širem smislu, a do danas ne postoji, unatoč nedavno pokrenutim postupcima, niti jedna odluka Komisije ili presuda europskih sudova iz kojih bi se mogli preuzeti kriteriji i na odgovarajući način primijeniti u konkretnom predmetu.

Zaključno, od 1. srpnja 2013. godine, kada Hrvatska postaje punopravna članica EU, sa svim pravima i obvezama koje to članstvo donosi, financiranje sporta u dijelu koji sadrži državnu potporu, osobito profesionalnog nogometa u cijelosti će podlijegati pravilima i normama o državnim potporama iz pravne stečevine EU, o čemu će morati voditi računa i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje dodjeljuju sredstva sportskim klubovima. Premda još uvijek prema saznanjima Agencije ni u EU nisu utvrđeni slučajevi kršenja članka 107. UFEU u smislu utvrđivanja dodjele nelegalnih potpora, odnosno nisu donesene odluke o povratu nezakonito dodijeljenih potpora ni jednom profesionalnom nogometnom klubu,

preliminarne istrage koje trenutno provodi Europska komisija, kao i pismo Europskoj komisiji upućeno državama članicama EU u listopadu 2012. godine, znakovit su pokazatelj da predstoji jača kontrola državnih potpora i na ovom području. S obzirom na to, obustava ovog postupka u slučaju dodjele javnih sredstava GNK Dinamu iz razloga koji su detaljno obrazloženi u ovom rješenju, ne isključuje mogućnost da Europska komisija nakon 1. srpnja 2013. godine pokrene istragu, kao i u slučaju nekih drugih europskih nogometnih klubova.

4. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Pri donošenju odluke na svojoj 141. sjednici, održanoj 13. lipnja 2013., Vijeće je uzelo u obzir svu dostavljenu dokumentaciju i očitovanja, te je sukladno utvrđenim činjenicama i okolnostima donijelo odluku temeljem članka 46. stavka 5. ZUP-a da više ne postoje pravne pretpostavke za daljnje vođenje postupka te se isti predmetnim rješenjem obustavlja.

Vijeće svoju odluku obrazlaže na sljedeći način:

Prilikom donošenja odluke u ovom postupku Vijeće nije moglo primijeniti samo ZDP, nego je moralo uzeti u obzir i Zakon o sportu. Naime, Zakon o sportu koji je stupio na snagu 2006. godine trebao je biti usklađen s odredbama ZDP-a, odnosno obvezama preuzetim SSP-om, jer sadrži pravni temelj za dodjelu sredstava djelatnosti sporta, od kojih bi se u određenim slučajevima i pod određenim uvjetima dio tih sredstava mogao smatrati državnim potporom. Međutim, tek nakon što je Agencija, sukladno članku 6. stavku 1. točki j) ZDP-a podnijela inicijativu Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta u ožujku 2013. godine (Klasa: 430-01/12-07/065, urbroj: 526-09-1/43-2013-018, od 20. ožujka 2013.), Vlada Republike Hrvatske je konačnim Prijedlogom Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o sportu predložila Hrvatskom saboru donošenje izmjena i dopuna Zakona o sportu na način da se članak 74. tog Zakona dopuni odredbama koje bi nesporno upućivale adresate tog Zakona na obvezu poštivanja pravila o državnim potporama prilikom utvrđivanja i raspolaganja sredstvima namijenjenim sportu.

Agencija je podnijela navedenu inicijativu jer je utvrdila da Zakon o sportu ne razlikuje profesionalni od amaterskog sporta, u dijelu koji se odnosi na izvore i način financiranja, odnosno sport ne prepoznaje kao gospodarsku djelatnost u kojoj bi se kroz dodjelu javnih sredstava moglo narušiti tržišno natjecanje davanjem prednosti na tržištu korisnicima tih sredstava u mjeri u kojoj to može utjecati na trgovinu između Republike Hrvatske i Europske unije. Drugim riječima, ovaj Zakon nije usklađen s međunarodnim obvezama koje je Republika Hrvatska preuzela sklapanjem SSP-a u dijelu koji se odnosi na tržišno natjecanje (članak 70. SSP-a). U mišljenju klasa: 430-01/2013-06/003, urbroj: 580-09-1/17-2013-02, od 23. svibnja 2013. Agencija je stoga istaknula da je potrebno dopuniti odredbu članka 74. stavka 3., na način da ista glasi:

„Financiranje profesionalnog sporta od strane Republike Hrvatske, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba sukladno odredbama ovoga Zakona, ukoliko ima učinak na trgovinu između Republike Hrvatske i drugih država članice Europske unije, moguće je ako je sukladno propisima o državnim potporama (članak 107. Ugovora o funkcioniranju Europske unije).“

Na taj način obvezuju se tijela javne vlasti i pravne osobe koje se mogu smatrati davateljima državnih potpora na poštivanje propisa o državnim potporama, a što se odnosi samo na situaciju kada financiranje sportskih klubova iz javnih sredstava može negativno utjecati na trgovinu između Republike Hrvatske i drugih članica EU.

U dosadašnjoj praksi takva obveza nije proizlazila iz Zakona o sportu te su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb, na temelju razrađenih kriterija, dodjeljivali

financijska sredstva profesionalnim sportskim klubovima, ne uzimajući u obzir mogućnost da bi se u nekim situacijama moglo raditi o državnoj potpori (primjerice, ako je namjena takvih sredstava vezana za podmirenje operativnih troškova kluba).

Vijeće je utvrdilo da je Grad Zagreb pri dodjeli sredstava GNK Dinamu do 2012. godine postupao sukladno Programu javnih potreba u sportu Grada Zagreba donesenom za svaku godinu sukladno odredbama članka 76. Zakona o sportu.

Uzevši u obzir navedeno, a naročito činjenicu da je Zakon o sportu, koji je na snazi i primjenjuje se u Republici Hrvatskoj u području financiranja sporta kako je to opisano u točkama 3.1. i 3.2. obrazloženja ovoga rješenja, omogućavao dosadašnji način financiranja profesionalnih sportskih klubova koji su provodile jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pa tako i Grad Zagreb, Vijeće je utvrdilo da ne postoje zakonski uvjeti za donošenje ocjene da se sredstva dodijeljena GNK Dinamu smatraju nezakonitom državnom potporom.

S druge strane, Vijeće je pri donošenju ove odluke uzelo u obzir i način financiranja sporta u EU i praksu Europske komisije koja je detaljnije obrazložena u točki 3.3. obrazloženja ovoga rješenja, iz koje proizlazi da je Europska komisija tek od 2010. godine sustavnije počela kontrolirati financiranje profesionalnih sportskih klubova, i to, za sada, profesionalnih nogometnih klubova, od strane lokalnih tijela javne vlasti. Tako je tek krajem 2012. godine Europska komisija uputila pismo svim državama članicama EU da joj omoguće pregled načina financiranja profesionalnih nogometnih klubova, ali u praksi još ne postoje odluke Europske komisije koje utvrđuju postojanje nelegalnih potpora dodijeljenih profesionalnim nogometnim klubovima i nalažu povrat istih, a kako je to navedeno u točki 3.3. obrazloženja ovoga rješenja.

U pogledu financiranja GNK Dinama od strane pravnih osoba, kako je to opisano u točki 3.5.2. obrazloženja ovoga rješenja, Vijeće nije moglo utvrditi da sponzorski ugovori sadrže elemente državne potpore jer:

- a) u razdoblju od 2010. do 2012. godine GNK Dinamu nisu bila isplaćena sredstva iz promidžbenog ugovora sklopljenog sa Zagrebačkim holdingom d.d.,
- b) temeljem članka 32. stavka 1. točke 11. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma Turističkoj zajednici Grada Zagreba dopušteno je poticati sportske manifestacije, koje pridonose obogaćivanju turističke ponude, a Turistička zajednica Grada Zagreba je u razdoblju od 2010. do 2012., osim GNK Dinama sponzorirala i druge profesionalne sportske klubove,
- c) odluke Croatia osiguranja d.d. o sponzoriranju sportskih klubova ne mogu se nedvojbeno pripisati javnoj vlasti jer poduzetnik djeluje na tržištu, na kojem su prisutni i drugi konkurenti koji se bave istovjetnom djelatnošću, te se može ustvrditi da se isti ponaša kao privatni poduzetnik, jer su ispunjeni uvjeti koji bi bili prihvatljivi za svakog privatnog ulagača,
- d) novčani iznosi definirani promidžbenim ugovorom između Hrvatske elektroprivrede d.d. i GNK Dinamo u realnom su odnosu s iznosima ugovorenim s ostalim profesionalnim sportskim klubovima i odgovaraju spektru ugovorenih promidžbenih usluga.

Stoga je, primjenom članka 46. stavka 5. ZUP-a, Agencija na temelju odluke Vijeća odlučila kao u izreci ovoga rješenja. Agencija predmetnom odlukom ne dovodi u pitanje mogućnost Europske komisije, koja je od 1. srpnja 2013. nadležna za donošenje odluka i kontrolu državnih potpora, da pokrene istragu, kao i u slučaju nekih drugih europskih nogometnih klubova.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom u roku od trideset (30) dana od dana dostave ovoga rješenja.

Predsjednica Vijeća za
zaštitu tržišnog natjecanja

mr. sc. Olgica Spevec

Dostaviti:

1. Grad Zagreb, Ured Gradonačelnika, mr.sc. Miro Laco, pročelnik, Trg Stjepana Radića 1/III, 10000 Zagreb,
2. Zagrebački holding d.o.o., g. Ivo Čović, predsjednik uprave, Ulica grada Vukovara 41, 10000 Zagreb,
3. Turistička zajednica grada Zagreba, dr.sc. Amelija Tomašević, direktorica, Kaptol 5, 10000 Zagreb,
4. Croatia osiguranje d.d., g. Krešimir Starčević, predsjednik uprave, Miramarska 22, 10000 Zagreb,
5. Hrvatska elektroprivreda d.d., g. Tomislav Šerić, predsjednik uprave, Grada Vukovara 37, 10000 Zagreb,
6. GNK Dinamo, Ured uprave kluba, Maksimirska 128, 10000 Zagreb,
7. Pismohrana (ovdje).